

V.

Til Regering og Rigsdag.

Undertegnede Forening af Cigar- og Tobaksfabrikanterne i Provinserne tillade os herved at henvende os til den høje Regering og Rigsdag i Anledning af det den 18de December 1899 i Folketinget fremsatte Lovforslag om „Arbejde i Fabrikker og dermed ligestillede Virksomheder samt det offentlige Tilsyn dermed“

Saafernt dette Lovforslag bliver ophøjet til Lov i den forelagte Form, vil navnlig dets § 4, der gaar ud paa fuldstændig at aflaffe alt Børnearbejde, faa en skæbnesvanger Betydning for vore Virksomheder, der netop ere baserede paa Beskæftigelse af en stor Del Børn, hvilket ogsaa fremgaar af „Haandværks- og Industritællingen af 25de Maj 1897“, ifølge hvilken der fandtes i Danmark 337 Cigar- og Tobaksfabrikker med 6708 Arbejdere, hvoraf imidlertid 658 Arbejdere ere beskæftigede udelukkende ved Hjemmearbejde, medens af de 6050 Fabrikarbejdere i bort Fag

- 1942 (eller ca. 32 pCt.) ere Børn under 14 Aar,
- 692 (eller ca. 12 pCt.) ere unge Mennest. 14—18 Aar,
- 1691 (eller ca. 28 pCt.) ere Kvinder over 18 Aar og
- 1725 (eller ca. 28 pCt.) ere Mænd over 18 Aar,

og af de ifølge Haandværks- og Industritællingen ved industriel Virksomhed beskæftigede 4672 Børn arbejde saaledes omtrent 42 pCt. i Tobaksfabrikker.

Det turde være indlysende, at det Arbejde, som nu udføres af Børnene, vil, naar det skal udføres af voksne Personer, betinge en meget betydelig Forøgelse af Arbejdslønnen, saa meget mere som ifølge Arbejdets Natur en voksen Arbejder i Reglen ikke vil kunne præstere mere Arbejde end et Barn. I Forvejen er Arbejdslønnen i bort Fag naaet til en saadan Højde, at det allerede med de bestaaende Forhold er meget vanskeligt at konkurrere med de indførte udenlandske Fabrikata, idet den meget ringe Beskæftigelse, som de gældende Toldsatser byde, absolut ikke kan opveje de Fordele, som udenlandske Fabrikker have paa Grund af den paa mange Steder i Udlandet værende langt lavere Arbejds løn end her.

Dg med Hensyn til vor ikke ubetydelige Eksport, navnlig af Ekstraotobak, da vil den blive umuliggjort, om Arbejdslønnen skal forhøjes ud over det bestaaende i saa betydelig Grad, som Aflaffelsen af alt Børnearbejde vil bevirke.

Af Motiverne til Lovforslagets § 4 fremgaar det, at den høje Regering har „— om end med visse Betæneligheder — — valgt at lægge Hensynet til Stolens Tarv til Grund. Til Opnaaelsen af dette Maal har man foreslaaet at forhøje Aldersgrænsen til det syldte 14 Aar“ — — hvorved opnaas — — „at komme bort fra den voksende Kombination af Skole- og Fabrikarbejde, en Kombination, der hyppig kun vil forstærke Forældrene en ringe Indtægt af Børnenes Arbejde — —“.

Uden at kunne vide, hvilke de Betæneligheder har været, som den høje Regering har haft ved Udarbejdelsen af § 4, skulle vi tillade os her i al Verbødighed ud over det alt anførte at fremsætte nogle af de Betæneligheder, som vi endvidere nære ved en saa gennemgribende Forandring af den hidtil gældende Fabriklov af 23de Maj 1873, og som vi mene heller ikke bør lades ude af Betragtning.